

Prædiken på fødselsdagen

Ens eget liv kan tjene til at forkynde
Guds barmhjertighed, sagde pave Benedikt,
da han ved sin 80 års fødselsdag prædikede
under messen på Peterspladsen¹

Af pave Benedikt XVI²

Kære brødre og søstre.

Søndagen i dag kaldes ifølge en gammel tradition "Hvide søndag". På denne dag bar de, der var blevet døbt ved påskevigilien, endnu engang deres hvide klædning, som var symbolet på det lys, som Herren havde givet dem i dåben. De ville så tage den hvide klædning af, men det nye lys, som var givet dem, skulle de bringe med ind i deres daglige liv. De skulle omhyggeligt holde den skrøbelige flamme af sandt og godt i live, som Herren havde tændt i dem, og således bringe et glimt af Guds lys og godhed ind i denne verden.

Den hellige Fader, pave Johannes Paul II, ønskede, at denne søndag skulle fejres som festen for *Den guddommelige Barmhjertighed*;³ i ordet *barmhjertighed* fandt han hele forløsningsmysteriet sammenfattet og på ny fortolket ind i vor tid. Han havde levet under to diktaturregimer og gennem sit møde med fattigdom, nød og vold havde han en dybtgående erfaring af mørkets magter, som også truer verden i denne time.

Men han havde også en lige så stærk erfaring af, at Gud med sin ganske anden, guddommelige magt modsatte sig alle disse kræfter med sin barmhjertighedens magt. Det er barmhjertigheden, som sætter en stopper for Den Onde. I barmhjertigheden udtrykkes Guds særlige natur – hans hellighed, sandhedens og kærlighedens magt.

Det er nu to år siden – efter den første vesper på denne festdag – at Johannes Paul II sluttede sit jordeliv. Da han døde, gik han ind i den guddommelige barmhjertigheds lys, i hvilket han på den anden side af døden og udfra Gud nu taler til os på en ny måde: Hav tiltro til den guddommelige barmhjertighed, siger han os. Bliv dag efter dag mænd og kvinder af Guds barmhjertighed. Barm-

¹ Fødselsdagen var 16. april 2007. Festmessen blev fejret dagen før, 2. søndag i påsken, den 15. april 2007. Red.

² Oversat af Lillian Kristensen. Red.

³ Kaldes også *Barmhjertighedens søndag*. Red.

hjerlighed er den lysets klædning, som Herren har givet os i dåben. Dette lys må vi ikke lade blive slukket; tværtimod det skal vokse i os hver dag og således bringe verden kundskab om Gud.

Det følger sig sådan, at jeg netop i disse dage, som på særlig måde er oplyst af den guddommelige barmhjertigheds lys, kan se tilbage på et 80 år langt liv.

Jeg hilser alle dem, som er samlet her for at fejre min fødselsdag sammen med mig. Først og fremmest hilser jeg kardinalerne – med en særlig tak til dekanen for kardinalkollegiet, kardinal Angelo Sodano, der har talt til mig i alles navn. Jeg hilser ærkebiskopper og biskopper, heriblandt hjælpebiskopperne i bispedømmet Rom, mit bispedømme; jeg hilser prælater og andre medlemmer af hierarkiet, ordensfolkene og alle de troende, der er samlet her.

Jeg retter også en taknemmelig velkomsthilsen til de politikere og medlemmer af det diplomatiske korps, som ærer mig med deres tilstedeværelse.

Endelig hilser jeg med broderlig hengivenhed hans eminence *Ioannis*, metropolit af Pergamon, som personlig udsending for den økumeniske patriark *Bartholomæus I*. Jeg udtrykker overfor ham min påskønnelse af denne venlige gestus og håbet om, at *Den katolsk-ortodokse teologiske Dialog* må blive videreført med fornyet kraft.

Vi er samlet her for at reflektere over fuldendelse af en lang periode af mit liv. Det er klart, at liturgien ikke må bruges til at tale om én selv, om mig selv; men alligevel kan ens eget liv tjene til at forkynde Guds barmhjertighed. "Alle I, som frygter Gud, kom og hør, så skal jeg fortælle, hvad han har gjort for mig," siger en salme.⁴ Jeg har altid anset det for at være en stor gave af guddommelig barmhjertighed så at sige at blive født og genfødt på den samme dag – i lyset af den begyndende påskefest. Således blev jeg født som et medlem af min egen familie og af Guds store familie på én og samme dag.⁵

Ja, jeg takker Gud, fordi jeg har kunnet erfare, hvad *familie* betyder; jeg har kunnet erfare, hvad *faderskab* vil sige, så at ordet om Gud som Far blev gjort forståelig for mig indefra; på baggrund af menneskelig erfaring var der åbnet adgang for mig til den store og algode Far, som er i Himlen. Vi er ansvarlige overfor ham, men samtidig viser han os tillid, så at den barmhjertighed og godhed, med hvilken han accepterer selv vor svaghed og opretholder os, altid må lyse ud af hans retfærdighed, og vi gradvist kan lære at vandre ret.

Jeg takker Gud for, at jeg har fået en dyb erfaring af betydningen af moderlig godhed, der altid er åben for tilflugt, og som netop på denne måde giver mig frihed.

Jeg takker Gud for mine søskende, som trofast har været og er mig nær med deres hjælp gennem mit liv. Jeg takker Gud for de ledsagere, jeg har mødt på min vej, rådgivere og venner, som han har givet mig.

Jeg er især taknemmelig, fordi jeg fra den allerførste dag i mit liv fik lov til at vokse ind i det store fællesskab af troende, i hvilket grænsen mellem liv og død, mellem Himmel og jord er vidt åben – at jeg kunne lære så mange ting af fællesskabets visdom, som ikke alene omfavner menneskelig erfaring fra tidligste tid: dette fællesskabs visdom er ikke alene menneskelig visdom, men gennem den berører selve Guds visdom os, den evige visdom.

I denne søndags første læsning fortælles vi,⁶ at i den tidligste tid, under Kirkens daggry, plejede folk at tage de syge hen på steder, som Peters skygge faldt på, når han kom forbi: de tillagde denne

⁴ Sl 66,16

⁵ Pave Benedikt blev døbt samme dag, som han blev født. Red.

⁶ ApG 5,12–16: Ved apostlenes hænder skete der mange tegn og undere blandt folket. Og alle holdt de i enighed til i Salomos Søjlegang. Ingen af de andre turde slutte sig til dem, men folket værdsatte dem meget. Dog føjedes der stadig flere og flere til, som troede på Herren, mænd og kvinder i stort tal. Ja, man bar tilmed syge mennesker ud

skygge helbredende kraft, for denne skygge kom fra lyset fra Kristus, og derfor havde den noget af magten fra den guddommelige godhed i sig.

Fra min første tid er Peters skygge – gennem fællesskabet i Den katolske Kirke – også blevet kastet over mit liv, og jeg har lært, at det er en god skygge – en helbredende skygge, netop fordi den i sidste instans kommer fra Kristus selv.

Peter var et menneske med alle de menneskelige svagheder, men han var frem for alt et menneske fuldt af lidenskabelig tro på Kristus, fuld af kærlighed til ham. Det var gennem hans tro og kærlighed, at Kristi helbredende magt og hans forenende kraft – trods alle Peters mangler – nåede menneskene. Lad os også i dag søge Peters skygge for at være i Kristi lys!

Fødsel og genfødsel, en jordisk familie og Guds store familie: det er den store gave ud af Guds barmhjertighed, på hvis grund vi står.

På min fortsatte vej gennem livet mødte jeg en ny og krævende gave: et kald til præstelig tjeneste.

På festen for de to helgener, Peter og Paul, i 1951,⁷ da vi lå udstrakt på gulvet i katedralen i Freising – vi var mere end 40, der fulgtes ad – og alle helgener blev anråbt over os, blev jeg tynget af bevidstheden om fattigdommen i mit liv i forhold til denne opgave.

Dog – det var en trøst, at beskyttelsen fra Guds helgener, de levende og de døde, blev påkaldt over os. Jeg vidste, at jeg ikke ville være alene. Og hvor troen på Jesus ord, som vi derefter hørte fra biskoppens mund gennem vielsesliturgien, dog inspirerede os! "Jeg kalder jer ikke længere tjenere, men venner".⁸ Jeg har fået lov at erfare dette dybt: han, Herren, er ikke kun Herre, men en ven. Han har lagt sin hånd på mig og vil ikke forlade mig.

Disse ord blev udtalt dengang i forbindelse med overdragelsen af fuldmagten til at forvalte Bodens Sakramente og således – i Kristi navn – at tilgive synder. Vi hørte det samme i denne dags evangelium:⁹ Herren ånder på disciplene; han giver dem sin Ånd – Helligånden: "Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt..."

Jesu Kristi Ånd er tilgivelsens magt. Han er den guddommelige barmhjertigheds magt. Han gør det muligt at begynde helt forfra igen – igen og igen. Venskabet med Jesus Kristus er venskab med Ham, som gør os til mennesker, der tilgiver, og Han, som også tilgiver os, løfter os uophørlig op fra

på gaderne og lagde dem på senge og bårer, for at blot skyggen af Peter måtte falde på dem, når han kom forbi. Også fra byerne i Jerusalems omegn kom der en mængde mennesker med syge og med folk, der var plaget af urene ånder, og de blev alle helbredt.

⁷ 29. juni; i Danmark fejres festen dog altid på sidste søndag i juni. Red.

⁸ Joh 15,15: Jeg kalder jer ikke længere tjenere, for tjeneren ved ikke, hvad hans herre gør; jeg kalder jer venner, for alt, hvad jeg har hørt af min fader, har jeg gjort kendt for jer.

⁹ Joh 20,19–31: Om aftenen den samme dag, den første dag i ugen, mens disciplene holdt sig inde bag lukkede døre af frygt for jøderne, kom Jesus og stod midt iblandt dem og sagde til dem: "Fred være med jer!" Da han havde sagt det, viste han dem sine hænder og sin side. Disciplene blev glade, da de så Herren. Jesus sagde igen til dem: "Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer." Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: "Modtag Helligånden! Forlader I nogen deres synder, er de dem forladt, nægter I at forlade nogen deres synder, er de ikke forladt." Thomas, også kaldet Didymos, en af de tolv, havde ikke været sammen med dem, da Jesus kom. De andre disciple sagde til ham: "Vi har set Herren." Men Thomas sagde til dem: "Hvis jeg ikke ser naglemærkerne i hans hænder og stikker min finger i naglemærkerne og stikker min hånd i hans side, tror jeg det ikke." Otte dage efter var hans disciple atter samlet, og Thomas var sammen med dem. Da kom Jesus, mens dørene var lukkede, og stod midt iblandt dem og sagde: "Fred være med jer!" Derpå sagde han til Thomas: "Ræk din finger frem, her er mine hænder, og ræk din hånd frem og stik den i min side, og vær ikke vantro, men troende." Thomas svarede: "Min Herre og min Gud!" Jesus sagde til ham: "Du tror, fordi du har set mig. Salige er de, som ikke har set og dog tror." Jesus gjorde også mange andre tegn, som hans disciple så; dem er der ikke skrevet om i denne bog. Men dette er skrevet, for at I skal tro, at Jesus er Kristus, Guds søn, og for at I, når I tror, skal have liv i hans navn.

vor svaghed, og netop på denne måde underviser han os og indpoder en indre forpligtelse til kærlighed i os, pligten til at svare med vor trofasthed på hans tillid.

I evangeliet til i dag hører vi også fortællingen om apostelen Thomas' møde med den opstandne Herre: apostelen får lov til at røre ved hans sår og derved genkende ham – erkende ham, ud over den menneskelige identitet af Jesus af Nazareth, i hans sande og dybeste identitet: "Min Herre, og min Gud!"

Herren tog sine sår med sig ind i evigheden. Han er en såret Gud; han lod sig selv blive såret af sin kærlighed til os. Hans sår er os et tegn på, at han forstår os og af kærlighed lader sig selv blive såret.

Disse hans sår – hvor er de konkrete for os i vor tids historie, hvor han igen og igen lader sig selv at blive såret for vor skyld. Hvilken vished om hans barmhjertighed! Hvilken trøst hans sår er for os! Og hvilken sikkerhed de giver os om hans identitet: "Min Herre, og min Gud!" Og hvor meget de forpligter os til at lade os blive såret for ham!

Guds barmhjertighed ledsager os dag for dag. Når vi blot har åbne hjerter, kan vi erkende den. Vi er i alt for høj grad tilbøjelige til kun at bemærke de daglige besværligheder, som er blevet pålagt os som børn af Adam. Men hvis vi åbner vore hjerter, så kan vi midt i besværlighederne se, hvor god Gud er mod os; hvordan han tænker på os netop i små ting, og på den måde hjælper os med at gøre de store.

Sammen med den stigende byrde af ansvar har Herren også bragt ny hjælp i mit liv. Atter og atter erfarer jeg med taknemmelig glæde, hvor stor skaren er af dem, som støtter mig med deres bønner; jeg ser, at de med deres tro og kærlighed hjælper mig med at udføre min tjeneste; jeg ser, at de bærer over med mine mangler og også genkender – i Peters skygge – det velgørende lys fra Jesus Kristus.

Derfor vil jeg nu takke Herren og jer alle af hele mit hjerte. Jeg ønsker at slutte denne prædiken med en bøn af den hellige pave Leo den Store – den bøn, som jeg for nøjagtig 30 år siden skrev på de trykte billeder til minde om min bispevielse:

"Bed den gode Gud om, at han i vore dage vil styrke troen, mangfoldiggøre kærligheden og øge freden. Må han gøre mig, sin ringe tjener, egnet til hans opgave og brugbar til jeres opbyggelse og give mig at udføre hans tjeneste, så at min hengivenhed må vokse i den tid, der bliver givet mig. Amen"

[Klik her for at udskrive artiklen \(printerens skal være tændt\)](#)

[Klik her for at sende artiklen til en ven eller bekendt \(Outlook skal være startet\)](#)

[Klik her for at komme til forsiden af catholica.dk](#)